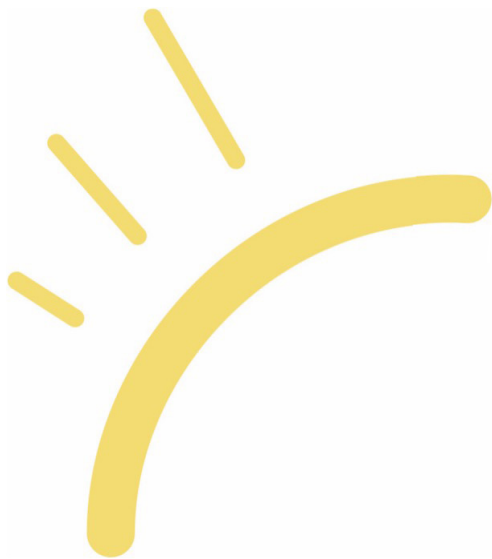

Samisk barnehage/ Guovssahas mánáidgárdi

Årsplan 2026-2028

Innhold

Årsplan	3
Presentasjon av barnehagen	3
Spesielt om barnehagen vår	3
Tilleggsbestemmelser for samiske barnehager:	4
Barnehagens verdigrunnlag i praksis	5
Barnehagens innhold	5
Omsorg, lek, læring og danning	6
Kommunikasjon og språk	7
Vennskap og fellesskap	8
Tverrfaglig- og forebyggende arbeid	9
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet	10
Barnehagens arbeidsmåter	10
Barns medvirkning	12
Samarbeid mellom hjem og barnehage	13
Overganger	14
Når barnet starter i barnehagen:	14
Overganger innad i barnehagen:	15
Overgangen mellom barnehage og skole:	15
Samarbeidspartnere	15

Årsplan

Tromsøbarnehagens årsplan er utarbeidet i tråd med de nasjonale og lokale styringsdokumentene. Den tydeliggjør barnehagens valg og begrunnelser for det kommende året, og synliggjør hvordan man arbeider med å omsette innholdet i dokumentene til praksis.

Årsplanen er arbeidsredskap for de ansatte, men kan også gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foreldre, myndighetsnivået, andre samarbeidspartnere og interessenter.

Lokale handlingsplaner og periodeplaner konkretiserer ytterligere de pedagogiske målsettingene, ut fra hva som vektlegges på basen/avdelingen.

Presentasjon av barnehagen

Den samiske barnehagen ble startet av Romssa sámi searvi i 1983, og kommunen overtok driften i 1988. I februar 2007 fikk barnehagen nye lokaler på Prestvannvegen 44. Området rundt oss er naturskjønt og gir mange muligheter for natur, friluftsliv og lek. Vår barnehage har gamle, lavvo, uthus, og duodji-/snekkerbod tilgjengelig. I barnehagen vår er det 40 plasser der de under 3 år regnes som to plasser. Barna er fordelt på aldersinndelte baser. Begge basene har en grunnbemanning på 3 voksne. Avdelingene våre er oppkalt etter stjernehimlen:

- Násti (barn mellom 0-3 år)
- Beaivváš (barn mellom 3-6 år)

Her finner du oss: Prestvannvegen 44, 9011 Tromsø

Fagleder: lise.tapio-pittja@tromso.kommune.no

Telefon: 90 61 22 15

Informasjon om avdelinger, åpningstid og fagdager finner du på tromso.kommune.no

Spesielt om barnehagen vår

Personalet i Guovssahas mánáidgárdi er de viktigste ressursene for god kvalitet. Vi er bevisste på at arbeidsglede, trivsel og engasjement i stor grad påvirker barnas opplevelse av barnehagedagen. For oss er det viktig å utvikle samarbeid, kompetanse og felles forståelse for det pedagogiske arbeidet med samisk språk og kultur.

Samisk barnehage har i tillegg til samfunnsmandatet som alle barnehager har, en annen viktig rolle. Guovssahas mánáidgárdi har stort ansvar med å gi samiske barn som vokser opp i Tromsø en trygg og robust samiskspråklig arena, med pedagogisk tilbud som baseres på

samisk tradisjonskunnskap og samiske verdier. Samtidig har samisk barnehage også stor betydning for samiske foreldre i Tromsø, som et viktig samisk møtepunkt i et norsk samfunn. Her møtes foreldre for å snakke eget språk, bygger nettverk, kjenner på felleskapet og støtter opp om hverandres samiske tilhørighet. Guovssahas mánáidgárdi er på den måten et lite samisk samfunn midt i Tromsø by.

Den samiske befolkningen i Tromsø er en mangfoldig gruppe, som kommer fra ulike steder i Sápmi, og med ulike kulturelle bakgrunner. Barnehagen er opptatt av å løfte dette mangfoldet fram i arbeidet vårt. Vi samarbeider også med den samiske avdelingen på Sjømannsbyen barnehage, Mearranasti. Dette for å styrke og synliggjøre det samiske språket og samholdet blant de samiske barna i Tromsø.

Barnehagens ønske er at samisk språk og kultur skal høres og merkes gjennom hele barnehagedagen. I pedagogikken vår, valgene våre, tradisjonene våre, og på måten våre ansatte kommuniserer og samarbeider med foreldre på, i blant annet i leverings- og hentesituasjoner. Vi håper og tror at voksens engasjement og bevissthet smitter over på barna, slik at de får positive opplevelser som samiske barnehagebarn i Tromsø. Noe som vil bidra til bygge en trygg samisk identitet.

Vårt felles mål er å bidra til at våre barn får en oppvekst i Tromsø der samisk språk og samisk kultur er en selvfølge!

Tilleggsbestemmelser for samiske barnehager:

Tilleggsbestemmelser til vedtektene for Guovssahas mánáidgárdi/Samisk barnehage.

I henhold til § 2 Rammeverk og formål skal Guovssahas mánáidgárdi og Mearranásti base i Sjømannsbyen barnehage prioritere samiske barn.

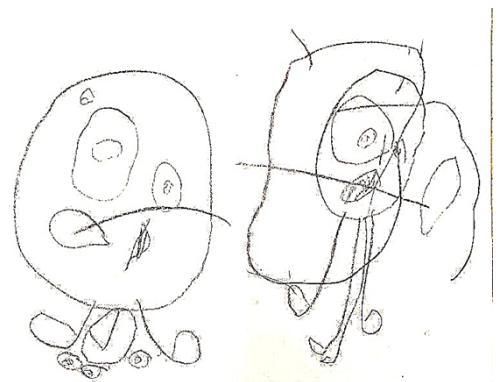
Barnehagene skal:

- Ivareta og videreutvikle samisk språk og gi barna trygghet i å bruke språket.
- Ta vare på samiske verdier og styrke barnas identitet og tilhørighet til samisk kultur, samfunn og levemåter.

Personalet i Guovssahas mánáidgárdi må beherske samisk språk og ha kunnskap om samisk kultur.

Ellers vises det til § 4.4 og til § 7 om opptak - Barn med samisk som førstespråk eller hjemmespråk skal prioriteres. Barnehagene kan, etter særskilt avtale med foresatte, ta inn barn som ikke har samisk som førstespråk. Avtalen skal inneholde et opplegg der foresatte i samarbeid med barnehagene skal jobbe med barns samiske språkutvikling.

Se vedtekter for Tromsø kommunes barnehager

Barnehagens verdigrunnlag i praksis

Personalet skal kjenne til barnehagens verdigrunnlag jmf. Rammeplanen (Udir, 2007), og det skal ligge til grunn for vår praksis.

Guovssahas mánáidgárddi sin visjon:

Mihttu:

- *Guovssahas mánáidgárddi galgá bargat dan ala ahte min mánát ožžot nana sámi gullevašvuoda sihke gielalaččat ja sosiálalaččat, vai birgejit sápmelažžan eallimis.*

Mål:

- *Guovssahas mánáidgárddi vil jobbe for at våre barn utvikler en trygg samisk tilhørighet, både språklig og sosialt. Slik at de står robuste som samiske barn og unge i møte med livslanglæring.*

Å møte barns individuelle behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse, og sikre at alle får ta del i og medvirke til fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i alle situasjoner i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. Dette er i samsvar med Tromsø kommunes verdier: Respekt, åpenhet, mot, anerkjennelse og tillit. (RÅMAT).

For å forstå utvikling er det viktig å kunne om barns grunnleggende behov. Når barnet har fått dekt sine grunnleggende behov, er mett og opplagt vil det søke om trygghet og beskyttelse. Dette er viktig for at barn skal kunne utforske verden. Det får de av trygghetsskapende voksne. Barn blir også trygget av vante rutiner. Følelsen av trygghet vil føre til at barnet kan utforske verden rundt, de vil oppsøke andre barn for å leke, og få seg venner. Vennskap er viktig, for det vil bygge selvtillit, anerkjennelse og selvrespekt. I den videre utviklingen vil barnet være et individ som innlemmes i samfunnet og inngår som en del av fellesskapet. Det er oss som voksne rundt barnet som har ansvaret for at barnet får dekket deres behov og blir en del av barnegruppen og samfunnet.

Barnehagens innhold

Vi jobber kontinuerlig med å utvikle personalets kompetanse i hvordan skape et godt språkmiljø og psykososialt læringsmiljø for alle barna. Vi skal videreføre språkarbeid; det er essensielt i vår barnehage og vi skal dermed ha fokus på barns språkutvikling. Samisk er hovedspråket i barnehagen, og det er vårt hjertespråk, og en viktig del av vår identitet og kultur. Med gode refleksjoner og veiledning skal barnehagen bidra til å gi barna muligheter til språkutvikling ut fra alder, modenhet og forutsetning. I samarbeid med sametinget utarbeides egen språkplan for barnehagen. Dette skal være grunnlaget for språkarbeidet.

Mål og tegn på god praksis for kommende år – slik skal vi nå målsettingen og intensjonene:

- Alle hilser god morgen og takk for i dag på samisk når vi kommer til barnehagen og går fra barnehagen.

- Alle ansatte er bevisste sin rolle som samiske kultur-, språk-, og tradisjonsbærere i barnehagen.
- Barnehagen vil at samiske pedagogiske prinsipper skal ligge til grunn i vårt arbeid. (sámos)
- Trygghets sirkelen brukes aktivt som ett verktøy i barnehagehverdagen.
- Personalet har felles holdninger til hva som er nulltoleranse og krenkelse, ihht Omni-modellen.
- Personalet er gode rollemodeller for barna, og er bevisst på egen rolle i møte med barna.
- Barnehagens verdier er jevnlig oppe til refleksjon i personalet og i barnegruppa.

Omsorg, lek, læring og danning

Mål:

Alle barn skal oppleve barnehagen som et trygt miljø, som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

Tegn på god praksis:

- Vi tilegner oss god kunnskap om barns behov for omsorg, lek, læring og danning gjennom bruk av rammeplan, foreldrekontakt, kursing og gjennom gruppearbeid på basemøter/fagdager.
- Ansatte er tilstedeværende og sensitive i møte med barn.
- Vi skal ha aktiviteter der vi skaper felles opplevelser, tilpasset alder og modenhet, og gi tilbud som er bygget på barns interesser.
- Vi er lekende, støttende og tilgjengelig for barna og deres omverden.
- Leke- og læringsmiljøet tilpasses kontinuerlig etter barnas behov og interesser.
- Mangfold blir sett på som en ressurs der mestring og felles opplevelser skapes gjennom samtaler, lek og kulturelle opplevelser.
- Trygg barnegruppe viser en god dynamikk i ulike situasjoner i hverdagen til barna.

Kommunikasjon og språk

Mål:

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barna skal oppleve stolthet ved å bruke hjertespråket.

Tegn på god praksis:

- Vi er bevisste vår rolle til å identifisere og tilrettelegge for barn som trenger støtte i sin språklige utvikling.
- Vi har gode samtaler sammen med barna, både spontane hverdagssamtaler og i ulike situasjoner gjennom hele dagen.
- Språkarbeid skjer også i planlagte situasjoner som samlingsstund, barnesamtaler, boklesing og andre aktiviteter.
- Vi har et positivt kroppsspråk og kommuniserer med en tone som er positiv, på den måten opptrer vi som gode forbilder for barna.
- Barna velger samisk som leke -og kommunikasjons språk.

Livsmestring og helse

Mål:

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon, og bidra til å utjevne sosiale ulikheter. Sensitive og tilstedeværende ansatte med felles forståelse for relasjonell støtte som bistår barna i regulering og utvikling.

Tegn på god praksis:

- Foreldrene forteller at barna gleder seg til å komme i barnehagen
- Vi hilser alle med et smil om morgenen og tar farvel når de går hjem
- Vi sørger for at alle barn har minst én venn å leke med i løpet av dagen
- Veien til et positivt selvbilde går gjennom mestring og eierskap. Derfor oppmuntrer personalet barna til å prøve selv, i måltider, under påkledning og ved dobesøk.
- Støtte barna gjennom deres følelsesmessige utvikling.
- Barna takler medgang og motgang og lærer seg selv bedre å kjenne.

Vennskap og fellesskap

Mål:

Alle barn skal erfare å være betydningsfulle for fellesskapet, og å være i positivt samspill med barn og voksne.

Tegn på god praksis:

- Vi synliggjør barnas styrker og mangfold i gruppa ved å ha planlagte aktiviteter, hvor barna føler seg inkludert, sett og er en del av ett fellesskap.
- Vi styrker deres evner ved å gi positive tilbakemeldinger på det barnet får til.

- Vi skal ha en atmosfære i barnehagen som er preget av humor og glede.
- Vi forebygger, avdekker og setter i gang umiddelbare tiltak ved krenkelser.
- Vi er til stede der barna er og er gode veiledere for barn og aktiv lyttende voksne.

- Vi løfter det samiske språket i all samhandling på en positiv måte, vi trygger barn i samisk som lekespråk.

Samisk språk og kultur

Mål:

Samiske barnehager skal fremme barnas samiskspråklige kompetanse, styrke barnas samiske identitet og videreføre samiske verdier, samisk kultur og tradisjonskunnskap. I samiske barnehager er samisk hovedspråk.

Tegn på god praksis:

- Vi jobber systematisk med prosjekter og tema slik at barn kan utvikle respekt og fellesskapsfølelse for det samiske mangfoldet.
- Vi følger de åtte samiske årstidene gjennom hele barnehagedagen. Det er en del av oss i barnehagen. Vi evaluerer og planlegger for å sikre god kunnskap om samisk kultur hos hele personal gruppen.
- Vi markerer Samefolkets dag i barnehagen, og den er viktig for oss. Vi pynter barnehagen, jobber med mat tradisjoner, duodji og alle skal få mulighet å gå med det plagget som hører til hver enkelt.
- Gjennom hele året er ansatte aktive og delaktige for å fremme joik, sang, og de muntlige fortellertradisjonene.
- Synliggjøre samisk språk og kultur.

Samisk språk og kultur preger arbeidet med utviklingsområdene med tanke på innhold og metode. Temaene vi bruker følger de samiske årstidene, f.eks. hva man gjør i naturen til ulike årstider, feiring av samisk nasjonaldag, syklusen til tradisjonelle samiske primærnæringer. Samiske kulturytringer som duodji, joik og fortellinger skal inngå som en del av barnehagens innhold, tilpasset barnas alder og utvikling.

Vi skal ta i bruk tradisjonelle samiske læringsmetoder, på barnas premisser i det moderne samfunnet. Barna skal få mulighet til aktiv deltakelse i tradisjonelle aktiviteter der ansatte gir veiledning.

Sámos

Prosjektet Sámi mánát ođđa searvelanjain – Sámos skal bidra til en endring i den samiske barnehagestrukturen som utgår fra samisk filosofi og tradisjonell kunnskap.

Det betyr at samiske barnehager skal kunne arbeide etter samiske pedagogiske metoder som bygger på samisk språk, kultur og tradisjonell kunnskap som er tilpasset det moderne samiske samfunnet.

Sterke språkmodeller

I rapporten Sterke språkmodeller er det både konkrete forslag og tydelige krav om hvordan språket kan styrkes i barnehager og på skolen. Sametinget bruker rapporten i det videre arbeidet med å utforme en fast struktur for bruk av sterke språkmodeller i barnehager og på skolen. Målet er at barn får et samiskspråklig barnehagetilbud som bidrar til at barn blir samiskspråklige.

Tverrfaglig- og forebyggende arbeid

Mål:

Personalet skal ha et tett samarbeid med andre faginstanser, for å sikre at barn som har behov for det, får tidlig hjelp og støtte i sin utvikling og læring.

Tegn på god praksis:

- Fagleder jobber tett sammen med basene for å oppdage barn som av ulike årsaker trenger særskilt tilrettelegging, samt støtte i kortere og lenger periode. Lederteamet har ekstra fokus på å drøfte og følge opp sårbare barn.
- Barnehagen følger rutinene for å melde fra til Ressursteam og aktuelle samarbeidspartnere ved bekymring for å iverksette tidlig innsats.
- Foreldre og eksterne samarbeidspartnere opplever et gjensidig godt samarbeid med barnehagen.
- Vi ser barnets behov for støtte og setter inn tiltak, også før ressursteam og andre samarbeidspartnere er involvert.
- Ved iverksetting av spesialpedagogiske tiltak har vi tydelige frister for gjennomføring og krav til målbarhet.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet

Mål:

Det allmennpedagogiske tilbudet skal tilpasses etter barnas behov og forutsetninger, slik at alle barn får oppleve mestring og inkludering. Det gjelder også barn som har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder.

Tegn på god praksis:

- Faste rammer og gode rutiner skaper trygge barn. En tydelig og gjennomtenkt dagsrytme sikrer forutsigbarhet.
- Alle ansatte har satt seg inn i det formelle planverket; Rammeplanen, Kvalitetsutviklingsplan, kommunens strategiplan mot mobbing.
- Kvalitetsutviklingsarbeidet skjer på alle nivåer; lederteam personalmøter og basemøter. Det samme gjelder evalueringen av nevnte arbeid.

Barnehagens arbeidsmåter

Personalet i barnehagen har som mål å yte høy kvalitet og utvikling i det pedagogiske arbeidet. Kvaliteten skal oppleves i hverdagen. Dette er først og fremst gjennom et nært og godt samspill mellom personalet og barna, hvor barnehagens verdier og mål er styrende.

Mål:

Personalet skal gjennom systematisk planlegging, vurdering og dokumentasjon ivareta barnehagens formål og innhold, og være en lærende organisasjon.

Tegn på god praksis:

- Barns medvirkning vises i planleggings- og vurderingsarbeidet på den enkelte base.
- Alle ansatte følger regler om GDPR og personvern når det tas bilder eller fortelles om opplevelser i barnehagen.
- Planlegging og vurdering av aktiviteter og prosjekter dokumenteres i månedsplan.
- Fagleder og pedagogiske ledere er oppdatert på og bruker innspill fra samarbeidsutvalget, foreldremøter, ståstedsanalysen og foreldreundersøkelsen som grunnlag for det videre pedagogiske arbeidet i barnehagen.
- Barnehagen dokumenterer for å synliggjøre barnehagens pedagogiske innhold til foreldre, men også som grunnlag for videre refleksjon og utvikling i personalgruppa. Pedagogisk dokumentasjon blir brukt som verktøy til å dokumentere.

- Hver base jobber systematisk med progresjon hos hvert enkelt barn og i barnegruppa gjennom; observasjon og kartlegging, bruk av intern progresjonsplan i h.h.t. fagområdene, og tilrettelegging av lekemiljøet ute og inne i barnehagen ut fra barns interesser, utvikling og behov.

Arbeid med digital praksis

Guovssahas mánáidgárði jobber for å implementere digitale verktøy i det daglige.

Barnehagen dokumenterer regelmessig lek og samspill mellom barn og mellom personalet og barna, ved bruk av tekst og fotografier. Dette tjener flere hensikter: overfor barn ønsker vi å bruke fotografier som grunnlag for samtale om aktiviteter som har vært, men også til inspirasjon for ny og utvidet aktivitet.

Foreldre skal motta regelmessig dokumentasjon om det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Dokumentasjon fungerer også som grunnlag for evaluering og kontinuerlig styrking av egen praksis.

Personalet skal ha høy bevissthet omkring bruken av digitale verktøy og de begrensninger som settes av personvernet. Ved all fotografering skal vi forsikre oss om at bildene ikke kan oppleves som krenkende. Dersom foreldrene har satt begrensninger av fotografering av barnet følges disse til punkt.

Mål:

Barna skal lære å bruke digitale verktøy som inspirasjon til lek, kreativitet og læring.

Tegn på god praksis:

- Personalet bruker ulike digitale verktøy sammen med barna i hverdagen, på turer og i prosjektarbeid.
- Personalet er til enhver tid godt kjent med retningslinjer som vi er pålagt å følge ved bruk av digitalt verktøy i barnehagen.
- Personalet tilpasser bruk av digitalt verktøy til hvert enkelt barn. Barnas erfaringer, utvikling og interesse tas med i planlegging av aktiviteter med digitalt verktøy.

Barns medvirkning

Vårt personale skal være sensitive og lyttende til barns signaler. De skal kunne fange opp barns innspill og ta hensyn til dem, ikke bare i planlegging og evaluering, men også i det daglige arbeid. Slik skal barn kjenne at de har reell medvirkning, i samspill både med andre barn og med voksne.

Leken har avgjørende betydning for sunn utvikling. En viktig måte å fremme barns medvirkning på, er å sørge for at alle har like muligheter og er likestilte i leken.

Vi skal hjelpe barn som trenger støtte for å komme inn i lek og veilede barn i lek når det trengs. Samtidig skal ansatte opptre med respekt for lekens egenverdi og at det er barna som eier leken.

Barns medvirkning viser seg gjerne gjennom direkte innflytelse. I ulike små og store aktiviteter og prosjekter er det viktig å planlegge med slik romslighet at barn kan påvirke det som skjer, og dreie aktiviteten inn på temaer og områder som ikke er utforsket.

Videre legger vi vekt på å opptre lyttende i alle samtaler med barn. Vi oppfordrer dem aktivt til å uttrykke følelser, ønsker og ideer. Slik ønsker vi å gi barna en opplevelse av genuin innflytelse. Gjennom å delta aktivt i fellesskapet og se at man har påvirkning på det, ønsker vi å gi barna opplevd tilhørighet og eierskap.

Medvirkning skal også gjelde de som ikke uttrykker seg med verbalt språk. Personalet skal være sensitive for å fange opp hva de liker å gjøre, og tilby mer av det. Samtidig må man forsøke å vekke interesse for nye aktiviteter, slik at barna både får utvikle og oppdage nye ferdigheter i lek som samspill.

Mål:

Barna har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, og i saker som gjelder dem selv ((Barnehageloven § 3).

Tegn på god praksis:

- Barnas innspill og uttrykk ivaretas i planarbeid og i det daglige arbeidet.
- Basene har jevnlig samtaler med barn om deres hverdag som et forarbeid til f.eks foreldresamtalene.
- I løpet av siste halvår i barnehagen har vi særskilte samtaler med alle barn som skal begynne på skolen, for å avklare forventninger til skolestart. I overenskomst med foreldre overføres relevante opplysninger fra disse samtalene til skolen.
- Det fysiske rom i barnehagen er formet av barnas ønsker og interesser.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Vi skal ha fokus på godt foreldresamarbeid med god dialog i hente-/bringesituasjoner og foreldresamtaler. Samt på gruppenivå gjennom foreldremøter, samarbeidsutvalget og foreldrerådet.

Det er den daglige dialogen som legger grunnlag for godt samarbeid, og vi skal også tilrettelegge for utveksling av observasjoner og vurderinger knyttet til barnets helse, trivsel,

erfaringer, utvikling og læring. Vi skal også sikre at foreldre får medvirke til den individuelle tilrettelegging og medvirke i det daglige arbeidet. Brukerundersøkelsen (foreldreundersøkelsen) som foreldre svarer på, gir barnehagen føringer for hva vi skal jobbe med videre.

Mål:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling (Barnehageloven § 1)

Tegn på god praksis:

- Ansatte møter foreldre daglig ved levering og henting, for å utveksle viktig informasjon om barnet.
- Barnehagen har gode rutiner for oppbevaring, deling og behandling av personvernopplysninger, slik at barnets og foreldrenes integritet ivaretas.
- Barnehagen har foreldresamtaler høst og vår (og ved behov), hvor foreldre og personale utveksler observasjoner om barnets trivsel og utvikling i oppvekstmiljøet.
- Barnehagen er åpen for foreldrenes delaktighet i barnehagens drift.
- Barnehagen involverer foreldre på foreldremøter og Samarbeidsutvalg. Samarbeidsutvalget bidrar med på å lage sakslister til foreldremøtene.

Barnehagens samarbeidsutvalg (SU) for barnehageåret 2025-2026:

Fagleder: Liselotte Tapio-Pittja

Foreldrerepresentant Násti: Joanna Wikstrøm

Foreldrerepresentant Beaivváš: Vanja Madsen

Personal: Máret Ellen Oskal

Overganger

Trygghets sirkelen forteller oss om barnets behov for en trygg havn/trygg base. I en tilvenning både til barnehagen og innenfor barnehagen er det godt å ha en kontaktperson. Barnet har i overgangene behov for en tilknytningsperson som er trygghetsskapende.

- **Oppstart i barnehagen/ tilvenning:** Vi har fokus på å gi god tid slik at det kan bli en trygg og god oppstart for barn og foreldre. Vi har egne rutiner der foreldre og barn får tilbud om å komme på besøk før oppstart i barnehagen.
- **Overganger innad i barnehagen:** Det å starte på en ny base er en overgang for barna. Barnehagen skal sørge for at det er rutiner som sikrer at barna og foreldrene får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.
- **Overgang barnehage skole:** Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem en god start på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.

Mål:

Barna skal oppleve trygghet til å leke, lære og utforske i nye omgivelser.

Når barnet starter i barnehagen:

- Vi inviterer nye foreldre og barn om å komme på besøk til barnehagen før oppstart (besøksdager/uke).
- Vi har en tilknytningsperson til hvert barn, som har ansvar for å gjøre barnet trygg i barnehagen.
- Vi har oppstarts samtale med foreldre, hvor personalet får nødvendig informasjon om barnet og hjemmesituasjonen og avklarer forventninger til hverandre.
- Tilvenningen skjer på barnets premisser, som forutsetter et tett samarbeid mellom foreldre og personale (se trygg tilvenning) plan.

Overganger innad i barnehagen:

- Overgangen mellom basene begynner i det små, med korte besøk. Ettersom barnets trygghet øker kan besøkene bli lengre, og etter hvert vil det være naturlig å delta i faste rutiner på den nye basen, for eksempel samlingsstunder og måltider.

Overgangen mellom barnehage og skole:

- Vi følger gjeldende rutiner for overgang/samarbeid fra barnehage til barneskole, som er utarbeidet av Tromsø kommune.
- Foreldremøte på høsten med informasjon om overgang fra barnehage til skole.

- Pedagogisk ledere har barnesamtale med førskolebarna i forkant av foreldresamtalen på høsten.
- Informasjon om barna sendes til skolen etter samtykke med foreldrene.
Overføringsmøter med barnehage og skole om barn med særskilte/åpenbare behov og flerspråklige barn.
- Vi samarbeider med andre barnehager med samiske avdelinger, og barnehager med samiske barn som skal begynne i samisk klasse.

Samarbeidspartnere

Barnehagen jobber etter modellen BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats), som skal sikre et tett og godt samarbeid med helsestasjon, PPT, barnevern, barnehabiliteringen og BUP ved behov.

Vi jobber aktivt med Tromsø barnehagen i utvikling (TBU), der personalet i barnehagen skal jobbe mot en felles forståelse og felles mål for utviklingsarbeidet vårt. Dette jobbes med gjennom flere år.

Sametinget gir tilskudd til samiske barnehager. De tilbyr kurs og prosjektmidler til samiske barnehager. Hovedmål for barnehagepolitikken i Sametinget er å skape gode oppvekstsvilkår gjennom samisk barnehagetilbud.

Guovssahas mánáidgárdi har tett samarbeid med Sametinget i forbindelse med gratis samiskspråklig barnehagetilbud.

Vi har også samarbeid med Senter for samisk i opplæringen, Statped sin samiske avdeling SEAD, samt andre samiske barnehager og barnehageavdelinger, og samiskklassen på Prestvannet skole.